

STREVEN

JANUARI-FEBRUARI 2019

4 Geachte lezers

5 DRIFT

**Ze hebben hun leven niet gegeven, hun leven werd geroofd
Tussen Jeruzalem, Beit Sahoer en Langemark**

LUDO ABICHT

8 Erger dan oorlog?

**Oorlogsmisdaden en massavernietiging bij de verovering
van de Nieuwe Wereld**

TOON VAN HOUDT

Maakten de Spanjaarden zich bij de verovering van de Nieuwe Wereld schuldig aan oorlogsmisdaden? De termen waren de vroegmoderne Europeanen – én indianen – vreemd. Maar wie er de geschriften van Bartolomé de las Casas en Francisco de Vitoria op na slaat, twijfelt niet: de gruwelijke praktijken van de *conquistadores* laten zich zonder veel moeite 'hertalen' als oorlogsmisdaden, ja zelfs als vormen van 'indigenocide'. Sterker nog: volgens Vitoria was de oorlog die de Spanjaarden in de Nieuwe Wereld voerden zélf misdadig.

17 **Colombia: op weg naar een duurzame vrede
of een tikkende tijdbom?**

LUK CORLUY

Colombia staat voor drie grote uitdagingen: opname van de guerrillastrijders in de samenleving, de door de *guerrilleros* verlaten gebieden zo snel mogelijk versterken met democratische instellingen en de verzoening. Daartoe moet een diep geworteld wederzijds wantrouwen worden weggewerkt om een werkbare consensus te vinden. Dit blijft een zware opgave: zowel politiek links als rechts zijn nu eenmaal te ver gegaan.

30 **Het clandestiene geheugen: de herinnering aan
maarschalk Pétain**

LUC RASSON

Na de Bevrijding heeft Frankrijk snel de donkere bladzijde van het collaborerende Vichy-regime van maarschalk Pétain omgeslagen. De hoogbejaarde maarschalk werd in 1945 veroordeeld voor landverraad en bracht de laatste zes jaar van zijn leven door in een fort op het eiland Yeu, in de golf van Biskaje. Maar hij was in 1916 in Verdun ook de redder des vaderlands geweest en in het Interbellum het onderwerp van een echte mythe.

Leeft de herinnering aan Pétain nog vandaag? Zijn naam is weggewist uit het straatbeeld en er bestaan geen musea of herdenkingen rond zijn figuur, behalve in zeer beperkte kring. In deze bijdrage bezoekt de auteur het bijna clandestiene museum in zijn geboortehuis en neemt hij een kijkje bij een herdenking op Pétains sterfdag op het eiland Yeu.

42 **Je selfie donc je suis**

DELPHINE CALLE

Dit essay toont hoe, net als in het huidige *selfie*-tijdperk, de groeiende zelfbewustheid in zeventiende-eeuws Frankrijk gepaard gaat met felle kritiek. De cartesiaanse positieve zelfbevestiging van het *cogito* wordt al snel afgedaan als eigenliefde: de mens wil voortdurend een goede indruk maken, maar enkel voor zijn eigen zelfbeeld. Die scepsis beïnvloedde grondig de Franse literatuur en blijft fascineren. Ze waarschuwt ervoor dat de wereld vaak theater is, aan het Franse hof of op Facebook.

49 **Chaos als nieuw perspectief Het belang van de chaostheorie voor de verhaalstudie**

ANDREAS VAN ROMPAEY

De chaostheorie is een interessante denk- en onderzoeksrichting die zowel in de exacte als in de humane wetenschappen voor nieuwe inzichten heeft gezorgd. Andreas Van Rompaey gaat in dit artikel na hoe de chaostheorie kan bijdragen aan de bestudering van verhalen. Aan de hand hiervan neemt hij twee romans van Paul de Wispelaere onder de loep.

61 **Mogelijkheidszin en werkelijkheidszin Over Robert Musils *De man zonder eigenschappen***

FRANÇOIS LEVRAU

De man zonder eigenschappen van Robert Musil wordt geregeld getipt als een van de belangrijkste, zo niet de belangrijkste roman van de vorige eeuw. Dit belet echter niet dat het boek (bij het grote publiek) betrekkelijk onbekend en onpopulair is. De reden hiervoor lijkt voor de hand liggend: het is een turf van ruim 1.300 pagina's en de schrijfstijl van Musil vereist een bijzondere concentratie van de lezer. In dit artikel licht de auteur toe waarom de lectuur van *De man zonder eigenschappen* ook anno 2018 relevant blijft.

72 **'Het gevaar dat men Jezus zelf of zijn boodschap niet serieus neemt'**

Streven sprak met Roger Lenaers

LUDO ABICHT EN JOHAN VANHOUTTE

Roger Lenaers is jezuïet, classicus, pedagoog en theoloog. Hij ontwikkelde een dwarse visie op het katholiek onderwijs en op de negentiende-eeuwse kerkelijke 'ballast' die volgens hem de zuiverheid en daarmee ook de waarde van de evangelische boodschap onnodig heeft vertekend. Als diep gelovig christen wil hij zijn inzichten binnen de kerk en het priesterambt verdedigen en verkondigen, vooral door middel van een reeks veelbesproken essays en korte preken die in de geest van de joodse *midrasjim* de woorden en daden van Jezus van Nazareth naar vandaag hertalen.

81 **FORUM**81 **Moslims in de Verenigde Staten**

JOHN A. DICK

85 **Rituelen als aandachtmachines**

WALTER VAN HERCK

90 **Terug naar Ithaka**

HAROLD POLIS

99 **PODIUM**99 **Muziek als leermeester voor het leven?***Over Thuis in muziek van Alicja Gescinska*

HERMAN SIMISSEN

104 **Leesbril 2.0***Over de bundel Zusterstad 2.0 van Astrid Lampe*

LIES VAN GASSE